

Persbericht: Voortgang van het klimaatbeleid van de Gemeente Haarlem

Datum: 24 oktober 2023

De gemeente Haarlem gaat de beoogde 60% CO₂-besparing in 2030 met de huidige plannen met zekerheid niet halen. Wil dat toch lukken, dan moet het klimaatbeleid, neergelegd in de zogenaamde “Haarlemse Routekaart Duurzaamheid”, fors worden geïntensiverd. Daarvoor moet veel intensiever worden ingezet op isolatie van woningen en andere gebouwen en vermindering van het autoverkeer. Het warmtenet Schalkwijk is intussen zo geminimaliseerd, dat moet worden overwogen of de ambtelijke capaciteit en de financiën niet beter kunnen worden besteed. Er moet een onafhankelijke rekenkamer voor het klimaat komen om toe te zien op de voortgang. En de gemeente moet veel meer gebruik maken van de kennis in de samenleving.

Dat zijn de voornaamste conclusies van een onderzoek door de Klimaatscoalitie Haarlem naar de voortgang van het klimaatbeleid. In 2021 bood de Klimaatscoalitie het 10-puntenplan uit het "Manifest voor een Klimaatrechtvaardig Haarlem" aan de partijen aan. Hierin adviseerde de Klimaatscoalitie al onder andere om zo'n onafhankelijke rekenkamer in te stellen, maar dat is niet gebeurd. Om toch een rapportage te hebben over de voortgang, zij het zonder toegang tot interne ambtelijke informatie, hebben we als Klimaatscoalitie zelf dit onderzoek gedaan. Als input werden alle openbare gemeentelijke stukken over klimaatbeleid gebruikt die beschikbaar waren. De gemeentelijke indeling in de vier transitiepaden wonen, werken, mobiliteit en elektriciteit is aangehouden als hoofdstukindeling.

Er zijn veel goede voornemens en ambitieuze doelen. Maar onvoldoende concrete uitwerkingen.

Op het **transitiepad Wonen** resten tot 2030 nog 6 jaar om 55900 woningen te isoleren, zoals één van de voornemens luidt. Daarvoor is een veel krachtiger aanpak nodig dan nu is voorzien. Het afwaarderen van het warmtenet Meerwijk van 5200 naar 1175 woningen reduceert de CO₂-besparing van dit grote project tot een kwart van het oorspronkelijke plan. De gemeente rekent zich te rijk door erg te vertrouwen op groen gas dat is geproduceerd uit biomassa. Het is maar zeer de vraag of dit voldoende beschikbaar is in 2030, en daarna.

Veel van de beoogde besparingen, zoals door elektrisch rijden en warmtepompen, berusten op het toepassen van een verkeerde emissiefactor (dat is de hoeveelheid CO₂ die wordt uitgestoten per kWh elektriciteit). Bij toepassen van de juiste factor zullen de besparingen fors lager blijken.

Op het **transitiepad mobiliteit** meent de gemeente dat de doelen vanzelf gehaald worden door het elektrische rijden en de bijmenging van biomassa bij de benzine. Daarbij rekent men op een vermindering 43 kiloton CO₂ per jaar. Het elektrisch rijden gaat echter veel minder opleveren dan verondersteld door toepassing van een te optimistische emissiefactor. Daarbij heeft de gemeente geen beleid om het autoverkeer te verminderen. Er wordt slechts ingezet op beperking van de groei ervan door ov- en fietsmaatregelen en mentaliteitsverandering.

Op het **transitiepad werken** staat het beleid voor circulaire economie nog in de kinderschoenen. Van de bedrijven wordt veel CO₂-besparing verwacht, maar niet duidelijk is hoe dit gebeurt.

Verreweg de grootste CO₂-reductie wordt gevonden op het **transitiep pad Elektriciteit**. Dat is deels terecht. Door het ambitieuze rijksbeleid voor vergroening van de stroom mag men hiervoor een forse reductie verwachten. Door het rekenen met de verkeerde emissiefactoren is de verwachte besparing van 217 kiloton wel te optimistisch. Ook is het de vraag of de rijksdoelen voor vergroening van elektriciteit gehaald worden.

De klimaatcoalitie doet de volgende aanbevelingen:

- Zet veel meer en vooral concreter in op isolatie van gebouwen
- Wees niet tevreden met een beperking van de groei van het autoverkeer, maar werk aan een forse vermindering ervan
- Heroverweeg het warmtenet Schalkwijk
- Maak spoed met de windmolens Waarderpolder
- Vertrouw niet op beschikbaarheid van voldoende groen gas
- Reken met de juiste emissiefactoren
- Betrek maatschappelijke organisaties bij het klimaatbeleid
- Stel een onafhankelijke klimatrekenkamer in

Voor inlichtingen:

K. van Broekhoven, tel 023 5245876

John Schrama, tel 06 36196798